

Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Zaanstad 2025–2026

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Ontwikkelingen in 2025	2
1.2	Analyse van inzichten vergunningverlening	3
1.3	Doelen uit het VTH-beleidsplan	4
1.4	Opbouw van het Uitvoeringsprogramma VTH 2025–2026	4
2	Keuzes maken in de VTH-taken	5
2.1	Keuzes 2025, wat doen we wel?	5
2.2	Keuzes 2025 en 2026, wat doen we niet of weinig?	5
2.3	Financiële middelen	6
2.4	Inzet capaciteit voor uitvoering van het uitvoeringsprogramma	7
2.5	Uitvoering van gemeentelijke toezichtstaken door en voor anderen	7
3	Wat gaan we doen?	8
3.1	Wat gaat Vergunningen doen in 2025–2026?	8
3.2	Wat gaat Bouw en Ruimtelijke ordening in 2025–2026?	10
3.3	Wat doen we op Ondermijning in 2025–2026?	12
3.4	Wat doen we in de openbare ruimte in 2025–2026?	14
3.5	Waar houden we horecatoezicht in 2025–2026?	16
3.6	Wat gaan we doen op kinderopvang in 2025–2026?	17
3.7	Wat doen we op het openbaar water in 2025–2026?	18
3.8	Dierenwelzijn	21
	Bijlage 1 Beleidsontwikkelingen 2025–2026	22
	Bijlage 2 Formatie	24

1 Inleiding

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) 2025– 2026. Het maken van een VTH-uitvoeringsprogramma is een wettelijke verplichting onder het Omgevingsbesluit (hoofdstuk 13.8).

In het Uitvoeringsprogramma VTH staat wat wij¹ nu in de praktijk doen op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving. Het Uitvoeringsprogramma volgt uit het beleidsplan VTH 2023–2026. Op dit moment maken we geen nieuwe keuzes over het VTH-beleid. Wel benoemen we lopende discussies en nieuwe ontwikkelingen. Discussies over financiële middelen en capaciteit worden gevoerd bij de begroting (voorjaar of najaar).

In 2023 is het Uitvoeringsprogramma VTH 2023–2024 vastgesteld, deze loopt eind 2024 af. Daarom is het tijd om een nieuw programma te maken. Het Uitvoeringsprogramma heeft een looptijd van 2 jaar. Als er aanleiding voor is, passen we het Uitvoeringsprogramma tussentijds aan.

1.1 Ontwikkelingen in 2025

Hieronder staan de belangrijkste ontwikkelingen. Zie bijlage 1 voor een overzicht van alle beleidsontwikkelingen voor 2025–2026.

Vernieuwde landelijke kwaliteitscriteria vergunningverlening, toezicht en handhaving

In de Omgevingswet staat hoe gemeenten, provincies en omgevingsdiensten aandacht moeten besteden aan de kwaliteit van uitvoering en handhaving. Vanwege de uitvoering van de doelen van de Omgevingswet door alle overheden, zijn de landelijke kwaliteitscriteria vernieuwd. De vernieuwde landelijke kwaliteitscriteria gelden vanaf 2025.

Landelijke ontwikkelingen

Er is een trend waarbij de gemeente steeds meer taken krijgt. Dat geldt bijvoorbeeld voor taken en verantwoordelijkheden die eerder bij de politie waren ondergebracht. Daarnaast komt er veel wet- en regelgeving bij die de gemeenten moeten uitvoeren. Bijvoorbeeld de verplichting tot handhaving vanuit de Wet Goed Verhuurderschap en de Wet Betaalbare Huur. Gezien de beperkte capaciteit kan de gemeente deze taken niet zomaar overnemen. Als er taken bijkomen, dan betekent dit dat we andere taken niet meer kunnen uitvoeren.

Gemeentelijke ontwikkelingen als onderdeel van het uitvoeringsprogramma

Daarnaast zijn er nog gemeentelijke ontwikkelingen die we meenemen in het Uitvoeringsprogramma. Zoals het:

- Onderzoeken van een vignetplicht en aanpakken snelvaren. Het aanpakken van overlast van snelvaren vinden onze inwoners belangrijk. Het registreren van alle boten kan hierbij helpen.

Toekomstige gemeentelijke ontwikkelingen die (nog) geen onderdeel van het uitvoeringsprogramma zijn

Er zijn ook gemeentelijke ontwikkelingen die de komende twee jaar op ons afkomen. Voor deze ontwikkelingen moet nog een discussie over de personele en financiële inzet worden gevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld over de:

- Herinrichting van het Damgebied (o.a. terrassenbeleid)
- Aanpak van woonwagenlocaties. Er is een bestuurlijke wens om meer standplaatsen voor woonwagens te maken. In 2025 starten we met een pilot bij de woonwagenlocatie 'Ringweg'. De pilot start met een aanpak van gesprekken en handhavend optreden tegen alle illegaliteit op gemeentegrond voor zover deze plaatsvindt. Deze pilot dient als basis voor de totale uitrol over alle woonwagenlocaties. We kijken als gemeente ook naar de mogelijkheden van aanpassing van de omgevingsplannen voor uitbreidingsmogelijkheden van standplaatsen.
- Handhaving opkoopbescherming en handhaving woningsplitsing/kamerverhuur buiten Zaandam–Oost.

¹ We gebruiken we voor de leesbaarheid van de tekst. Hiermee bedoelen we de gemeente.

Organisatieontwikkelingen dwingen tot het maken van keuzes

Daarnaast hebben we te maken met een hoge werkdruk; voor de uitvoering van sommige taken is wel budget, maar kunnen we op dit moment geen personeel vinden.

1.2 Analyse van inzichten vergunningverlening

Inzet vergunningverlening

Hieronder staan de aantallen van omgevingsvergunningaanvragen en meldingen die wij voor 2025 en 2026 verwachten.

Vergunningen		Verwachting aantal zaken start in 2025	Verwachting aantal zaken start in 2026
Intaketafel		100	100
Omgevingstafel		40	40
Omgevingsvergunning regulier	Aangevraagde omgevingsvergunning reguliere procedure (6 weken)	1.200	1.200
Omgevingsvergunning (uitgebreid)	Aangevraagde omgevingsvergunning uniforme openbare voorbereidingsprocedure (Afhandelen 6 maanden termijn)	2	2
Slopmelding		112	112

Tabel 1 Verwachting aantallen 2025 en 2026

* We werken nu bijna 1 jaar met de Omgevingswet. Daarmee is het nog lastig om nu al een inschatting van aantallen voor 2025 en 2026 te maken.

In 2025 en 2026 verwachten we dat er vanuit gebiedsontwikkeling 13 grote woningbouwprojecten komen. Meer informatie hierover volgt in de Raadsinformatiebrief over de woningbouwproductie die naar verwachting in Q1 van 2025 komt. Of dit echt vergunningaanvragen van woningbouwprojecten zijn, hangt af van de:

- Tempo van het proces en bouwvertragingen;
- Soort vergunningprocedure.

In 2025 en 2026 verwachten we onder andere dat er projecten starten in:

- Saendelft – Overhoeken (31–3–2025);
- De Beren (31–12–2025);
- Eilanden van Hain (Provily/Slibkuil –5–2026).

Intaketafel

In 2024 zijn er 77 zaken gestart aan de intake tafel (cijfers november 2024). De verwachting is dat er in 2025 en 2026 er gemiddeld 100 intaketafels plaatsvinden.

Omgevingsvergunningen

De gemeente verwacht dat er in 2025 en 2026 per jaar ongeveer 1.200 reguliere omgevingsvergunningen worden aangevraagd.

Uitgebreide procedure

Met de komst van de Omgevingswet is het de bedoeling dat de uitgebreide procedures een uitzondering worden. De uitgebreide procedure gebruiken wij nog voor projecten die grote gevolgen kunnen hebben voor de omgeving, zoals het milieu of de veiligheid. De wet streeft naar vereenvoudiging en versnelling van de besluitvorming, maar de reguliere procedure blijft nog steeds complex. Dit komt doordat de reguliere procedure een zorgvuldige afweging

van verschillende belangen vereist, zoals milieueffecten, veiligheid en ruimtelijke ordening. Bovendien moeten er vaak meerdere vergunningen en toestemmingen worden aangevraagd, wat het proces ingewikkelder maakt. Hoewel de reguliere procedure gericht is op efficiëntie, blijven deze vereisten het proces relatief complex maken, vooral bij grotere of ingrijpende projecten.

Sloopmeldingen

De sloopmeldingen voor asbestverwijdering gaan in 2025 naar de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Het gaat dan om meldingen voor het verwijderen van asbest. De OD NZKG handelt deze meldingen voor ons af. Wanneer het gaat om de sloop van een woning en het verwijderen van asbest, dan handelt de gemeente deze melding zelf af. In 2024 hebben we 97 sloopmeldingen afgehandeld. Voor 2025 is de verwachting dat wij 112 sloopmeldingen ontvangen.

1.3 Doelen uit het VTH-beleidsplan

In het VTH-beleidsplan 2023–2026 staan doelen. Hieronder staat bij elk doel de acties die we in 2025/2026 uitvoeren. Op deze manier verbinden we het beleidsplan en de beleidsdoelen met het Uitvoeringsprogramma.

- *Voldoen aan de kwaliteitseisen en daarmee is de beoordeling van de provincie positief.*
- *Verbeteren van monitoring;*
 - Inregelen van het registratiesysteem rondom bouw en ruimtelijke ordening om doorlooptijden van meldingen te kunnen meten
 - Starten met het ontwerpen van een dashboard voor ons sturingsmodel voor bouw en ruimtelijke ordening
- *Uitvoeringsbeleid maken voor de Wet kwaliteitsborging voor bouwen.*

1.4 Opbouw van het Uitvoeringsprogramma VTH 2025–2026

De gemeente Zaanstad werkt opgavegericht. De opgaven zijn Verstedelijking, Economie, Duurzaamheid, Kansengelijkheid, Gezondheid en Veiligheid en Samenwerken aan Zaanstad. De VTH-taken hebben direct en indirect raakvlakken met deze opgavegerichte sturing. De VTH-taken vallen onder verschillende producten, afdelingen en clusters. Voor dit programma gebruiken we de producten en afdelingen.

De producten hebben met name raakvlakken met verstedelijking (programma 2) en veiligheid (programma 6) zijn onder andere:

- Stedelijke ontwikkeling (2.1): Duurzaam wonen, erfgoed en ruimtelijke keten
- Openbare ruimte (2.2)
- Mobiliteit (2.3): Parkeren
- Gebiedsontwikkeling (2.5)
- Samenwerken aan een veilige stad (6.1)
- Daadkrachtig optreden (6.2)
- Brede integrale aanpak ondermijning (6.3)
- Jeugd en Veiligheid (6.4)

Taken die geen onderdeel uitmaken van het Uitvoeringsprogramma zijn:

- De activiteiten van Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Zij hebben een eigen integraal Veiligheidsplan.
- Leerplicht en socialezekerheidswetgeving.
- Woonurgenties en het plaatsen van statushouder.

2 Keuzes maken in de VTH-taken

We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van veel toezicht- en handhavingstaken. De meeste taken staan in verschillende wet- en regelgeving. We moeten die dan ook uitvoeren. De meeste taken zijn vastgelegd in verschillende wet- en regelgeving die we moeten uitvoeren als gemeente. Dit terwijl er daarnaast altijd meer vraag is naar toezicht en handhaving dan wij als gemeente kunnen bieden.

Gezien de hoeveelheid van de taken kunnen we niet aan alles evenveel aandacht geven. Met de beschikbare medewerkers en financiële middelen is het niet mogelijk om alles:

- 100% te toetsen;
- Overall tegelijk toezicht op te houden of;
- Meteen handhavend op te treden.

We moeten daarom keuzes maken tussen taken die we meer en minder aandacht geven. Inwoners van Zaanstad hielpen ons in 2023 met keuzes maken via een enquête en een uitvraag via het Zaanpanel.

De keuzes staan in ons beleidsplan VTH 2023–2026. In het beleidsplan hebben we de VTH-taken in prioriteiten verdeeld. We hebben drie prioriteiten: hoog, gemiddeld en laag. In 2026 (richting 2027) moet er een nieuw beleidsplan VTH worden gemaakt.

2.1 Keuzes 2025, wat doen we wel?

In dit Uitvoeringsprogramma richten we ons op de wettelijke taken. Aanvullend pakken we de meeste taken met een hoge prioriteit op. Zo houden we toezicht op illegale woonactiviteiten en ondermijnende criminele activiteiten. Ook houden we rekening met de taken die inwoners een hoge(re) in 2023 prioriteit gaven.

Vanuit het Rijk ontvangen we een vergoeding om bepaalde taken uit te kunnen voeren. Het gaat dan om:

- Handhaving en toezicht op woningsplitsing en verhuur van kamers in het gebied Zaandam Oost.
- De inzet van informatiemakelaars en het team woon- en adresfraude (met budget uit Volkshuisvestingsfonds tot 1 januari 2026 en regiogelden).
- De landelijke wietpilot in 2025. Zaanstad doet hieraan mee. In de pilot gaan coffeeshops legale wiet verkopen. Het Rijk geeft budget aan gemeenten die meedoen aan de pilot.
- Handhaving op meldingen vanuit de Wet Goed Verhuurderschap en Wet betaalbare huur (budget is te beperkt).

Vanuit de regio ontvangen we ook een vergoeding om taken uit te voeren.

Zaanstad coördineert het controleteam prostitutie voor de regio Zaanstreek–Waterland. Vanuit iedere gemeente uit de regio komt een vergoeding in de vorm van medewerkers of geld voor dit controleteam.

Wij voeren voor de OVER gemeenten² de constructieve toetsing uit voor de Omgevingswet. Voor het uitvoeren van deze taken ontvangt de gemeente een vergoeding.

Zie hoofdstuk 3 voor een overzicht van alle taken die we oppakken.

2.2 Keuzes 2025 en 2026, wat doen we niet of weinig?

We kunnen niet alle wettelijke taken (actief) oppakken. Dit speelt vooral bij de thema's bouw (kwaliteit bestaande woningvoorraad) en ruimtelijke ordening, funderingen, erfgoed, horeca en water.

² OVER gemeenten zijn de samengevoegde serviceorganisaties van de gemeenten Oostzaan en Wormerland.

Thema Erfgoed en Monumenten: wat doen we weinig?

Vanwege beperkte capaciteit (1 fte) kunnen we niet alle ± 300 gemeentelijke (archeologische) monumenten en beeldbepalende panden controleren. Zie hoofdstuk 3.2 wat we dan wel doen bij dit thema.

Thema Bouw en Ruimtelijke Ordening: wat doen we niet?

Bijna alle toezichttaken zijn wettelijke taken of hebben een hoge prioriteit. Binnen de bestaande formatie is onvoldoende capaciteit om toezicht uit te voeren op het thema bouw. Wanneer we een keuze moeten maken welke taken we het eerste oppakken, kiezen we voor taken die te maken hebben met veiligheid. Dat we niet evenveel inzetten op alle thema's betekent niet dat we geen oog hebben voor deze (wettelijke) taken. We reageren op meldingen en handhavingsverzoeken en interne signalen. Wanneer de toezichthouders op locatie zijn kijken zij met een bredere blik naar de situatie. Zij beoordelen niet alleen de punten uit de melding, maar maken ook eigen waarnemingen..

Thema Wonen: wat doen we weinig?

Vanuit het programma Verbetering Kwaliteit Bestaande Woningen is de wens dat er meer capaciteit wordt ingezet op funderingen. De uitvoering van deze wens is afhankelijk van extra toegekende capaciteit hiervoor.

Thema Horeca: wat doen we weinig?

Bijna alle taken hebben een hoge prioriteit. Dit vanwege een wettelijke verplichtingen of omdat de taken in lokaal beleid staan. In 2025/2026 controleren we op de eisen uit de horecaverGUNningen en indien nodig voeren we een Bibob-toetsing³ uit. We gaan kijken of we nieuwe manieren van controleren kunnen inzetten waarbij we focussen op ondermijnende horeca om zo een veilige horeca te creëren.

Thema water: wat doen we weinig?

Doordat steeds meer mensen op het water zijn ontstaat er meer overlast. Dit kan geluidsoverlast zijn, maar ook overlast van afval, snelvaren of barbecueën op eilandjes in het buitengebied. Jongeren varen vaak hard en zwemmen waar dat niet mag. De afgelopen jaren zijn er op het water veel meer toezicht- en adviseringtaken bijgekomen. Er is niet voldoende capaciteit aanwezig om alle taken met voldoende aandacht op te pakken. Dit geldt ook voor meldingen buiten werktijd (piketdienst).

2.3 Financiële middelen

Voor de uitvoering van de taken uit dit Uitvoeringsprogramma staan in de gemeentelijke begroting. De gemeenteraad stelt de begroting vast en geeft zo aan hoeveel geld de gemeente aan de taken uitgeeft. De VTH-taken zijn onderverdeelt over vier producten in de begroting.

	Bedrag begroting 2025	Bedrag begroting 2026
Programma 2. Verstedelijking (slechts beperkt voor VTH-taken)	Zie begroting (niet relevant voor VTH)	Zie begroting (niet relevant voor VTH)
Programma 6.1 Samenwerken aan een veilig stad	€ 19.025.786	€ 19.035.942
Programma 6.2 Daadkrachtig optreden	€ 10.650.228	€ 11.561.589
Programma 6.3 Brede integrale aanpak ondermijning	€ 2.531.884	€ 2.593.990
Programma 6.4 Jeugd en Veiligheid	€ 227.412	€ 227.412

Tabel 2 Begroting voor VTH exclusief indexering

³ Bibob staat voor de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Deze wet geeft een gemeenten de mogelijkheid om de achtergrond van bedrijven en personen te onderzoeken. Dit mogen zij doen als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt. Om dit te doen, voeren gemeenten een Bibob-onderzoek/toetsing uit.

2.4 Inzet capaciteit voor uitvoering van het uitvoeringsprogramma

De gemeente moet ieder jaar inzage geven in de beschikbare capaciteit. In het personeelsbestand houdt de gemeente de bezetting en formatie bij. Voor 2025 en 2026 staat de vaste formatie in de tabel hieronder. Een uitgesplitste tabel per onderdeel is te vinden in bijlage 2.

Voor 2025 is 261,95 fte beschikbaar. Voor 2026 is 260,95 fte beschikbaar.

Afdeling Formatie (in fte)	2025 Formatie (in fte)	2026 Formatie (in fte)
Totaal Omgevingsvergunningen*	41,50	41,50
Totaal Bouw/RO	38,07	38,07
Totaal Ondernijning	26,60	26,60
Totaal Havens en Vaarwegen	22,89	22,89
Totaal Straattoezicht	102,20	102,20
Totaal Openbare Orde en Veiligheid*	28,69	27,69
Opgave Veiligheid en Verstedelijking	2	2
Totaal	261,95	260,95

Tabel 3 Beschikbare fte's. In de tabel is de formatie van o.a. inhuur niet meegenomen.

*Niet alle fte's zijn fulltime bezig met vergunningen, toezicht en handhaving

2.5 Uitvoering van gemeentelijke toezichtstaken door en voor anderen

De gemeente voert niet alle toezichtstaken zelf uit. De *Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)* doet voor ons het toezicht op de milieu- en bodemtaken. Het toezicht op bedrijven ligt bij de Omgevingsdienst NZKG. Zij verdeelt bedrijven in (risicovolle) branches. De indeling of een bedrijf risicovol is afhankelijk van de opslag van gevaarlijke stoffen en externe veiligheid. Bedrijven die vallen onder een risicovolle branche controleren de toezichthouders volgens het hoogste uitvoeringsniveau. Bedrijven die vallen onder laag-risicovolle branche controleert de OD NZKG niet actief.

Bodemtoezicht is gericht op het uitvoeren van (complexe) bodemsaneringen en het toepassen van grond en bouwstoffen. Bij de meest risicovolle categorieën controleert de OD NZKG altijd. Afspraken over samenwerking en uitvoering staan vermeld in de DVO 2025/2026 en UVO 2025/2026. Voor de uitvoering van de UVO 2025⁴ is €4.834.095,- en voor UVO 2026 is € 4.786.094 begroot.

Het toezicht op de brandveiligheid van bouwwerken voert de *Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW)* voor ons uit. De afspraken en opdrachten staan in een interne afsprakenbrief.

De *GGD Zaanstreek-Waterland* controleert alle kinderdagverblijven, naschoolse opvang, peuterspeelzalen en gastouders. De afspraken over het aantal controles staan in een interne afsprakenbrief.

Hoogte dwangsommen en lengte begunstigingstermijn

De hoogte van dwangsommen en de lengte van begunstigingstermijnen, staan in tabellen in verschillende uitvoeringsdocumenten:

1. Uitvoeringsbeleid hoogte dwangsommen en lengte begunstigingstermijnen 2023;
2. Beleid toezicht Kinderopvang;
3. Horeca Sanctiestrategie en Sluitingenbeleid;
4. Uitvoerings- en Handhavingsstrategie Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2024 – 2027.

⁴ Het uitvoeringsprogramma Zaanstad 2025–2026 van de Omgevingsdienst NZKG maakt onderdeel uit van de Uitvoeringsovereenkomst en UVO 2025 en UVO 2026.

3 Wat gaan we doen?

3.1 Wat gaat Vergunningen doen in 2025–2026?

De vergunningverleners verlenen diverse vergunningen, zoals omgevingsvergunningen, vergunningen voor horeca en evenementen. De plantoetsers toetsen de omgevingsvergunningen aanvragen aan de daartoe geldende ruimtelijke kaders. De juristen ondersteunen de afdeling bij juridische procedures, vragen en beleid. De procesondersteuners, adviseurs en administratie ondersteunen de afdeling op proces, (financiële) adviezen en relatie, en bij alle administratieve afhandeling van vergunningprocedures. De vergunning coördinatoren houden zich bezig met complexe afdeling overstijgende en politieke onderwerpen.	
Taken	Focus
Omgevingsvergunningen	Het behandelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen
Sloop-, en gebruiksmelding	Het beoordelen of de melding compleet is
Gebruiksvergunning	Het behandelen van een aanvraag brandveilig gebruik
Horeca vergunningen en andere bijzondere wetten	- Behandelen van aanvragen en meldingen: - Horeca–exploitatievergunning en reguliere vergunningen, coffeeshop, en shishalounge - Exploitatievergunning Seksbedrijf en speelautomatenhal; - Vuurwerkvergunning - Alcoholwetvergunning commercieel horecabedrijf en para–commercieel bedrijf; Kansspelautomatenvergunning
Vergunningen huisvesting Wet bijzondere maatregelen Grootstedelijke problematiek en de Huisvestings– verordening	- Het behandelen van aanvragen voor woningvormingsvergunning en verlenen (woningsplitsing) vergunningen) - Behandelen en verlenen van omzettingsvergunning (kamerverhuur) - Verlenen van verhuurvergunning opkoopbescherming
Vergunningen APV/Fysieke Leefomgeving	- Het behandelen van aanvragen voor verschillende APV–vergunningen (rioolaansluiting, objectvergunningen, loterijvergunning, tijdelijke standplaatsen en vaste standplaatsen etc.) - Leegstandswet - Behandelen van verschillende soorten ontheffingen (winkeltijdenwet, sluitingstijden horecabedrijven, art.35 Alcoholwet etc.) - Afgeven van tijdelijke verkeersmaatregelen - Behandelen van kennisgevingen en meldingen voor evenementen, objecten en standplaatsen - Verlenen van toestemming voor het laden en lossen - Uitgeven van ligplaatsvergunningen en overschrijven van een ligplaatsvergunning

Taken	Focus
Vergunningen	• Beoordelen verzoeken en initiatieven. • Legalisatieverzoeken behandelen • Behandelen van alle aanvragen omgevingsvergunning, APV en bijzondere wetten. Het voeren van bezwaar- en beroepsprocedures die worden aangetekend naar aanleiding van de besluitvorming op aanvraag vergunningen • Juridische ondersteuning geven op beleid en regelgeving t.b.v. de uitvoerbaarheid voor het vergunning traject • Voorleggen van alle vergunningaanvragen (bouwen en monumenten) aan de welstandscommissie • Het planologisch toetsen van aanvragen omgevingsvergunningen aan de ruimtelijke kaders • Het voeren van bezwaar- en beroepsprocedures die worden aangetekend naar aanleiding van de besluitvorming op aanvraag vergunningen • Juridische ondersteuning geven op beleid en regelgeving t.b.v. de uitvoerbaarheid voor het vergunning traject
Aandacht voor thema's bij Vergunningverlening: • Verder ontwikkelen van de Omgevingstafels • Verdieping van de kennis in de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor bouwen (Wkb) en bestuurlijke afwegingsruimte en -sensitiviteit • Vormgeven van het vooroverleg (één ingang, wegwijzer en omgevingstafel) • Toepasbare regels opstellen voor vergunningverlening en het omgevingsplan • Verdieping en kwaliteitsslag evenementenvergunningen • Evaluatie van het beleid rondom woningsplitsing	

3.2 Wat gaat Bouw en Ruimtelijke ordening in 2025–2026?

Binnen het thema Bouw en Ruimtelijke ordening werken juristen, adviseurs, inspecteurs en toezichthouders. Medewerkers adviseren over bouwplannen, bestemmingsplannen en constructies. De inspecteurs houden toezicht op de uitvoering van omgevingsvergunningen, omgevingsplanactiviteit, technische vergunningen en de Wkb. Bij een handhavingsverzoek starten we altijd een handhavingstraject. De toezichthouders controleren nog niet actief in de 5 Zaanse gebieden. Zij gaan alleen af op (overlast)meldingen. Spoedeisende en gevaarlijke situaties pakken de toezichthouders wel actief op. De juristen zorgen voor: • Het afhandelen van alle artikel 51 vragen; • de bestuurlijke handhavingstrajecten; • het afronden van langlopende dossiers.	
Taken	Focus
Toezicht nieuwbouw	• Toezicht houden of de uitvoering van de omgevingsvergunning verloopt volgens de wettelijke eisen • Toezicht houden of de uitvoering van de technische vergunning verloopt volgens de wettelijke eisen • Uitvoeren proces bouwmeldingen Wkb, incl. optreden bij melding van strijdigheden die de goedkeurende verklaring van de kwaliteitsborger in de weg staat • Toezicht houden op (nog vast te stellen) landelijke richtlijn bouw en sloopveiligheid en kader– BLVC (bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie) o.a. waar laten de bouwers de materialen? Waar zetten ze de kraan? Hoe zij de toevoer van materialen regelen? • Aandacht geven aan de omgevingsveiligheid. (Op administratief afgehandelde aanvragen en vergunningsvrijverklaringen is geen toezicht) • Handhaven op signalen van overtredingen/strijdigheden kwaliteitsborger bij grondgebonden woningen (artikel 3.86 besluit kwaliteit leefomgeving). Mogelijk gaan per 1 juli 2025 het toezicht op de verbouwingen ook over naar de kwaliteitsborger • Toezicht houden op monumenten en erfgoed (controle op meldingen en vergunningen) • Toezicht houden op regels bruidschat dat bouwwerkzaamheden niet kunnen starten voordat gemeente de maatvoering bouwwerken heeft neergezet/ gecontroleerd • Constructieve toetsing van Wabo omgevingsvergunningaanvragen en aanvragen vergunning technische bouwactiviteit
Controle op (illegale) woonactiviteiten	• Aanpak van (illegale) woonactiviteiten o.a. kamergewijze verhuur en wonen met zorg buiten Zaandam–Oost • Reageren op meldingen van bewoning op bedrijventerreinen
Bestaande Bouw (BAG–) meldingen en handhavingsverzoeken	Toezicht op het (illegaal) slopen van een bouwwerk (waar vermoedelijk) asbest aanwezig is
Toezicht op monumenten	Vanwege beperkte capaciteit (1 fte) kunnen we niet alle ± 300 gemeentelijke (archeologische) monumenten en beeldbepalende panden controleren.
Bestaande Bouw omgevingsplannen	Uitvoeren van inventarisatie voor omgevingsplannen en (omzetting oude bestemmingsplannen) op verzoek van interne afdelingen. Inventarisaties leveren informatie op voor nieuwe omgevingsplannen.

Taken	Focus
Bestaande Bouw meldingen en handhavingsverzoeken	• Controle van meldingen Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) • Reageren op meldingen en verzoeken tot handhaving o.a.: • op het onveilig gebruik van bouwwerken en percelen; • bouwvallige bouwwerken met instortingsgevaar; • slechte technische en/of constructieve staat van bouwwerken, • zorgplicht • Reageren op meldingen van bouwwerken gebouwd volgens de omgevingsvergunning of zonder of in afwijking van de omgevingsvergunning
Funderingen	De gemeente houdt toezicht op de kwetsbare funderingen van huizen. De toezichthouders voeren metingen uit naar het zakkingsgedrag van deze huizen. Zij maken daarvan een schouwrapport. Dit om onveilige situaties (bezweken funderingen) te kunnen zien. Wanneer huizen harder zakken dan is toegestaan of dat er onveilige situaties ontstaan is de inzet van handhaving nodig. Bij de aanpak werken de toezichthouders samen met het Funderingsloket en de afdelingen strategie en beleid en ingenieursbureau. Vanuit het programma Verbetering Kwaliteit Bestaande Woningen is de wens dat er meer capaciteit wordt ingezet op funderingen. De uitvoering van deze wens is afhankelijk van extra toegekende capaciteit hiervoor. Vanuit de stedelijke opgave bestaat ook de wens om bij het handhaven van funderingen breder te kijken naar de bouwkundige staat. De discussie over de benodigde capaciteit moet nog worden gevoerd.
Brandveilig gebruik bouwwerken	• De Veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland (VrZW) controleert: • Bouwwerken uit de risicoklasse zeer hoog en hoog; • Bouwwerken met een gebruiksfunctie die vallen onder prioriteit 1,2 en 3 uit het beleidsplan VTH. • Het programma voor brandveiligheid richt zich verder o.a. op: • Organiseren van crisis(nood)opvanglocaties voor Oekraïners, vluchtelingen COA en statushouders • Toezicht houden op de brandveiligheid van de woonfunctie en kwetsbaren doelgroepen en zorginstellingen • Het uitvoeren van projecten op brandveiligheid • Controle op vuurwerkopslagen i.s.m. Omgevingsdienst NZKG
Verzoeken vanuit de opgave en Zaanse gebieden	Incidenteel) Handhaven op verzoeken vanuit de opgave of gebieden
Aanpak woonwagenlocaties	Aanpak woonwagenlocatie ten behoeve van onderzoek naar uitbreiding van standplaatsen. Om dit te realiseren is er gekozen voor een geleidelijke aanpak met een langere looptijd (> 3 jaar). We starten met een pilot bij woonwagenlocatie Ringweg, die als basis dient voor de totale uitrol over alle woonwagenlocaties.
Uitvoeren Wet goed verhuurderschap en Wet betaalbare huur	• Kennis opdoen met de wet en het maken van afspraken over hoe de gemeente deze wet praktisch uitvoert • Experimenteren met een integrale aanpak van de Wet goed verhuurderschap In Zaanstad draait het Meldpunt sinds 1 januari 2024. Ook hebben we daarbij een sanctiebeleid, handhandhavingsstrategie en boetebeleid nodig.

3.3 Wat doen we op Ondernijning in 2025–2026?

Binnen de gemeente werken verschillende teams samen bij de aanpak van ondernijning. Dit doen zij binnen de opgave Veiligheid en het Uitvoeringsplan Zaandam Oost 2024–2027.

Bij de selectie van wat de teams oppakken focussen zij dus zoveel mogelijk op de zaken en de aanpak waar we het meest resultaat van verwachten op basis van verzamelde data en signalen.

Dat betekent dat er soms ook zaken en kwesties blijven liggen. Dit geldt overigens niet voor het Interventieteam in het gebied Zaandam–Oost. Het merendeel van het werk is hier onder andere gebaseerd op ad hoc meldingen en proactief de wijk ingaan.

Het gebied Zaandam–Oost valt onder het landelijke Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Binnen dit programma werken o.a. de gemeente en het Rijk samen om de leefbaarheid en veiligheid in 20 gebieden weer op orde te krijgen. Zaandam– Oost is één van de 20 gebieden in Nederland.

Taken	Focus
Kamerverhuur en BRP in Pact Zaandam Oost door Team Wijkgerichte aanpak	Het Team Wijkgerichte Overlast (TWO) is verantwoordelijk voor de integrale aanpak van overlast in de openbare ruimte in Zaandam–Oost. Het team pakt illegale kamerverhuur en woonfraude (BRP) aan. Daarnaast handhaven zij op Huisvestingsvergunningsplicht. De wijkboa's van Zaandam–Oost vallen ook onder het team TWO. De wijkboa's zijn iedere dag in de wijken in het gebied Zaandam–Oost aanwezig om te reageren op en het aanpakken van overlast. TWO werkt data–gestuurd. Hierbij houden we rekening met de prioriteiten uit het beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2023–2026. De verschillende onderwerpen delen signalen snel met elkaar. Een data analist zorgt ervoor dat de informatiepositie optimaal is en het TWO eventueel samenwerkt met de politie en het Interventieteam. Ook is er een samenwerking met de Regionaal Opleiding Centrum (ROC) Amsterdam waarbij stagiairs onder de wijkboa's buurten adopteren en werken aan hun ontwikkeling. De informatie die zij op straat opdoen wordt doorgezet naar het team. Op dit moment is Kogerveld een geprioriteerd gebied binnen Zaandam–Oost waar TWO extra op inzet.
Intensieve aanpak gebied Zaandam Oost	Verstoren van criminele netwerken en criminele verdienmodellen. Aanpakken maffiapraktijken en arbeidsuitbuiting in de glazenwasserij door het: • versterken van de integrale aanpak van criminele clusters. We intensiveren de integrale handhaving; • ondersteunen van bewoners en ondernemers in hun weerbaarheid tegen malafide glazenwassers; • ondersteunen van arbeidsmigranten om uit de greep te komen en te blijven van criminele organisaties.

Taken	Focus
Aanpakken maffiapraktijken en arbeidsuitbuiting in de glazenwasserij	• Versterken van de integrale aanpak van criminele clusters. We intensiveren de integrale handhaving • Ondersteunen van bewoners en ondernemers in hun weerbaarheid tegen malafide glazenwassers • Ondersteunen van arbeidsmigranten om uit de greep te komen en te blijven van criminele organisaties
Aanpakken zorgfraude	Oppakken van een of meerdere concrete casussen en experimenteren met een integrale aanpak
Aanpakken hypotheekfraude	Oppakken van een of meerdere concrete casussen en experimenteren met een integrale aanpak op hypotheekfraude
Invoeren Wet goed verhuurderschap	• Het maken afspraken over hoe we deze wet praktisch uitvoeren • Experimenteren met een integrale aanpak van de Wet goed verhuurderschap
Project bedrijventerreinen	Uitvoering geven aan het project bedrijventerreinen
Meer regie in de aanpak drugscriminaliteit	• Gezamenlijke aanpak van criminele samenwerkingsverbanden in de drugs met de hulp van een integraal projectteam genaamd Cottica. Dit team is gekoppeld aan handhavingsknelpunten. • Tegengaan en bestrijden van productielocaties van en opslaglocaties precursoren voor (synthetische) drugs • Vergroten van de bewustwording en het handelingsperspectief bij ondernemers • De gemeentelijke ambitie is om in 2025 meer zicht te krijgen op de gelegenheidsstructuren en kwetsbare branches ten aanzien van ondermijning in het Noorseekanaalgebied in Zaanstad.
Vergroten weerbaarheid Gemeente	Versterken van het bewustzijn en de veiligheid van de gemeentelijke organisatie tegen criminele inmenging en versterken van onze informatiepositie
Intensiveren Bibob toetsing	Intensiveren van de inzet van het Bibob-toetsing (Vergroten van de bewustwording van het doel van het instrument bij interne en externe partners)
Aanpak prostitutie	• Houden van gezamenlijk toezicht en treden op in de prostitutie. • Intensiveren van de integrale handhaving door middel van BTP-controles, een integrale aanpak prostitutie Noord-Holland en hotelcontroles
Aanpak mensenhandel	• Vergroten van de bewustwording van dit thema • Evalueren en mogelijk actualiseren van het regionaal uitvoeringsplan mensenhandel
Aandacht voor thema's preventie en maatwerk In de aanpak van ondermijning is preventie (zoals bewustwording en signalen herkennen) een belangrijk onderdeel.	

3.4 Wat doen we in de openbare ruimte in 2025–2026?

Bij de afdeling werken integrale boa's, jeugdboa's, toezichthouders, vergunningverleners, juristen en ondersteunende medewerkers. Samen zorgen zij voor de veiligheid, leefbaarheid en handhaving in de openbare ruimte. De boa's hebben in 2025 en 2026 verschillende aandachtsgebieden. Deze gebieden zijn Zaandam–Oost en Zaandam Noord. In Zaandam–Oost werkt het Team Wjlgerichte Overlast. Zie hoofdstuk 3.3 voor de werkzaamheden van dit team. Naast Zaandam–Oost werkt een team integrale boa's in de wijken Assendelft, Krommenie en Wormerveer. Dit team noemen we team Noord. Ons uitgangspunt is dat de boa's van dit team iedere dag aanwezig zijn in Zaandam Noord.

Dan is er nog een derde team, een 'Flexteam'. Het 'Flexteam' werkt in heel Zaanstad. Dit team kan snel en flexibel bijspringen op plaatsen waar dit het hardst nodig is. Zo ook in Zaandam–Oost wanneer leefbaarheidsthema's spelen waarop handhaving nodig is. De inzet van het team bepalen wij op basis van analyses van de beschikbare data. Bij toewijzing van de capaciteit van het 'Flexteam' krijgt Zaandam–Oost altijd prioriteit.

Met het totaal aantal boa's lukt het nog niet om elke dag zichtbaar aanwezig te zijn en efficiënt de verschillende leefbaarheid problematiek te handhaven. Het is wel mogelijk om een start te maken om te reageren op overlast in alle 16 Zaanse wijken. Door te kijken naar eerdere gegevens en risico's, zetten we de boa's in deze gebieden in. Dit noemen we data-gestuurd werken. Daarom staan niet alle taken meer vermeld in dit programma. De taken en prioriteiten van de boa's staan vermeld in het beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2023–2026.

De jeugdboa's werken vooral in Zaanstad Noord en Zaandam–Oost. De jeugdboa's kunnen jongeren doorsturen naar Halt of organisaties van jeugdzorg. Bij vragen van jongeren of hun ouders zorgen de jeugdboa's dat die bij de goede ketenpartner terecht komen. Dit varieert van Halt, Veilig Thuis, Jeugdteams, Jongerenwerk etc. Jongeren die zorgen voor veel overlast, sturen we door naar Halt. (Bijvoorbeeld het veroorzaken van vuurwerkoverlast rondom de jaarwisseling, onder invloed zijn van alcohol en bij je hebben van alcohol). De jongeren krijgen dan een afspraak met Halt. De jongere en/of hun gezag ouder(s) geven hiervoor toestemming. Het gesprek bij Halt is een leertraject. De medewerkers van Halt bespreken dan, wat de gevolgen zijn van het gedrag met de jongere. Het Halt-traject is vrijwillig. Als de jongere niet meewerkt, krijgt de jongere alsnog een boete.

In Zaandam–Oost kunnen de jeugdboa's jongeren/kinderen preventief doorverwijzen naar Halt. Dit betekent dat de jongeren/kinderen die zorgelijk gedrag vertonen zoals respectloos gedrag en schelden naar anderen en lichte baldadigheid buiten de aangewezen strafbare feiten om (conform Haltbesluit) doorverwezen kunnen worden. Halt zet dan preventieve interventies in. Denk hierbij aan gesprekken met ouders en gesprekken met jongeren of dat Halt medewerkers in de wijk aanwezig zijn. De jeugdboa's nemen deel aan verschillende samenwerkingsoverleggen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de preventieve jeugdoverleggen, groepsaanpakken en schoolkernteam overleggen. De opgave Jeugd en Veiligheid (OOV) heeft hierover de regie over de overleggen. Vanuit de aanpak Jeugd & Veiligheid is een kwaliteitsslag gemaakt met betrekking tot het vroeg signaleren, preventie en het versterken van gebiedsgerichte samenwerking.

Taken	Focus
Aanpak leefbaarheid Zaandam Noord	In Zaandam–Oost werkt het Team Wjlgerichte Overlast. Zie hoofdstuk 3.3 voor de werkzaamheden van dit team.
Aanpak leefbaarheid Zaandam Noord	De boa's van Het team Noord handhaven op leefbaarheidsproblemen. De thema's waarop zij handhaven stemt het team af met het Veiligheidsteam dat onder verantwoordelijkheid van de opgavemanager veiligheid opereert. De thema's sluiten aan op de integrale aanpak in deze wijken.

Taken	Focus
Aanpak leefbaarheid overige wijken	De boa's van het 'Flexteam' handhaven op de leefbaarheidsproblemen en meldingen van inwoners in de (overige) Zaanse wijken. Ook kunnen zij thematisch en projectmatig bijspringen in Zaandam-Oost. Met behulp van beschikbare data maken data- analisten analyses waar de inzet van de boa's nodig is. Deze data stemmen we steeds af met de gebiedsmanagers. Bij toewijzing van de capaciteit krijgt Zaandam-Oost prioriteit.
Verlenen van parkeervergunningen	Het behandelen van aanvragen voor parkeervergunningen, gehandicaptenparkeerkaarten en gehandicaptenparkeerplaatsen
Betaald parkeren en overlast bij betaald parkeren	In Zaanstad gebruiken we een scanvoertuig voor de controle op betaald parkeren. Auto's met een buitenlands kenteken en Nederlandse wanbetalers krijgen een wielklem wanneer zij niet of niet genoeg betalen. De boa's die werken achter de deskforce (computer met beelden van scanauto): • lezen de gegevens van de scanauto uit en • leggen een naheffingsaanslagen (boetes) voor het niet kopen van een parkeerkaartje op.
Handhaven op overtredingen van de Busbrug de Binding	Voertuigen mogen tijdens de spits de Busbrug niet gebruiken. Bij de brug hangen digitale camera's. Voertuigen die tijdens de spits over de Busbrug rijden, krijgen een bekeuring.
Fietsenhandhaving	• Overlast fietsers en fiets parkeren (foutparkeren) • Wegslepen van gevaarlijk geparkeerde scooters • Beheren van de in beslag genomen fietsen in het fietsdepot
Handhaven op meldingen over de APV	• Toezicht en handhaving op meldingen o.a.: • Langdurig parkeren van recreatievoertuigen, aanhangwagens en overlast gevende voertuigen (voertuigwrak of exportvoertuigen) • Ontsierende en hinderlijke reclame, objecten, geplaatste hekken zonder vergunning, kleine bootjes op de walkant en overhangend groen • Handhaven op verbod van parkeren van grote vrachtauto's en bussen in woonwijken na 18.00 uur • Toezicht op gebruik van dieren bij evenementen
Aanpak jeugdoverlast op het gebied van veiligheid en gezondheid	De jeugdboa's hebben veel contact met jongeren op straat. Met alle informatie die zij verzamelen, bepalen de jeugdboa's en de ketenpartners hoe ze overlast aanpakken. De jeugdboa's bezoeken scholen en houden thuisgesprekken samen met ouders en jongeren.
Sociale veiligheid jongeren	De jeugdboa's werken op basis van signalen van mensenhandel. Denk hierbij o.a. seksuele uitbuiting en criminele uitbuiting. Jeugdboa's herkennen groepsdynamiek en zijn in staat een rol toe te wijzen aan jongeren die deelnemen aan een groep. Binnen groepen is er veelal sprake van groepsdruk waardoor kwetsbare jongeren gedwongen worden tot het plegen van overtredingen/misdrijven. Deze jongeren zijn daardoor zowel slachtoffer als dader.
Vuurwerk (alleen in december en afhankelijk van landelijke wetgeving vuurwerk))	• Toezicht houden op afsteken van vuurwerk categorie F1 en F2 buiten toegestane afsteektijden en vernielingen door vuurwerk • Toezicht op het verbod op carbidschieten
Cameratoezicht	Cameratoezicht (op vrijdagavond/nacht en zaterdagavond/nacht en tijdens grote evenementen)

Taken	Focus
Markten en kermissen	Toezicht op de markt en aanpak overlast rondom markt en controle op en rondom het kermisterrein.
Aandacht voor thema's preventie en maatwerk	
Inzet van handhavingscommunicatie bij verschillende onderwerpen. Zoals in- en uitpakken van caravans en vouwwagens rondom schoolvakanties. Plaatsen onderwerpen op Instagram.	

3.5 Waar houden we horecatoezicht in 2025–2026?

Bijna alle horecatalaken hebben een hoge prioriteit. Dit vanwege een wettelijke verplichting of omdat zij vanwege lokaal beleid belangrijk zijn. In Zaanstad zijn er 430 vergunde horecabedrijven. Vanwege de druk op de capaciteit verdelen zij hun aandacht over de taken. Niet alle taken pakken ze met dezelfde intensiteit op. Bij de horecabedrijven zetten de toezichthouders meer in op preventie (gesprek) en waarschuwen. Zij pakken wel door waar dat nodig is.	
Taken	Focus toezicht
Meldingen horeca	Alert reageren op meldingen en verzoeken tot handhaving. Door een nieuwe inrichting van de webformulieren voor het maken van meldingen door inwoners krijgen wij meer inzicht waar de overlast plaatsvindt. Door het efficiënter verzamelen van de meldingen is het mogelijk om tijdens 2 controle momenten per maand alle meldingen af te lopen en op te pakken.
Verzoeken van de politie (bestuurlijke rapportage)	Actie ondernemen op basis van ontvangen verzoeken van de politie. Het gaat dan om overtredingen van o.a. portier verplichting, sluitingstijden, speelautomaten en objecten op het terras. Door het wegvallen van het fysiek aanwezig zijn van politie in het horecagebied komt meer toezicht bij de gemeente te liggen. Hierdoor ontvangen we bijna geen verzoeken van de politie in de horeca. Als gemeente moeten we nu zelf meer controleren.
Toezicht houden op veiligheid van evenementen	• Toezicht houden op alle C evenementen • Handhaving op alcohol met betrekking tot een artikel 35 ontheffing tijdens evenementen in de openbare ruimte • Uitvoeren van geluidsmetingen bij A en B evenementen op verzoek van de boa's. Bij de grote muziekevenementen (categorie B) op het Hembrug terrein en bij de Hemkade zijn de toezichthouders fysiek aanwezig. Zij controleren op het geluid en de vergunningsvoorwaarden.
Horeca APV en Alcoholwet (Commerciële inrichtingen)	Integrale controle op o.a. op: • Controleren van vergunningen en indien uitvoeren van Bibob-toetsing • Focus op de ondermijnende horeca. Het verrijken van signalen en het integraal aanpakken van horeca met diverse partners om zo een weerbare en veilige horeca te creëren
Toeristische verhuur	Controleren op de regels voor toeristische verhuur

Taken	Focus toezicht
Horeca APV en Alcoholwet (Commerciële inrichtingen) Toezicht Horeca	• Afhandelen van bestuurlijke rapportages over gokken en kansspelautomaten • Uitvoeren integrale controles samen met partners • Inzetten van nieuwe manieren van controleren met focus op ondermijnende horeca • Controle op het voldoen aan milieuregels. (Het gaat dan o.a. over geluid, geur, afval(contracten) en afvalwater) • Controle op APV en vergunningvoorschriften zoals terrasvoorschriften, sluitingstijden, portier verplichting plaatsing van objecten in de openbare ruimte (o.a. planten, borden, afvalbakken) • Controle op aanwezigheid van een leidinggevende • Schenken van alcohol aan jongeren <18 in horecabedrijven • Controleren van shishalounges
Project sportkantines (Toezicht schenken van alcohol. Dit is een alcoholpreventie project)	In Zaanstad zijn veel sportverenigingen. Veel van die verenigingen hebben een kantine. In de kantine komen jongeren en volwassen samen. In 2025 en 2026 zetten we minderjarige testkopers in om te kijken of de sportvereniging alcohol aan minderjarigen schenken. • Controleren op het naleven van de vergunningen in relatie tot evenementen • Onderzoeken of we het naleefgedrag en bewustwording rondom alcohol omhoog kunnen krijgen bij de sportverenigingen (inzet op preventie)

3.6 Wat gaan we doen op kinderopvang in 2025–2026?

De Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Zaanstreek–Waterland houdt voor de gemeente Zaanstad toezicht op de kinderopvang. De GGD Zaanstreek–Waterland controleert alle kinderdagverblijven, naschoolse opvang, peuterspeelzalen en gastouders. De GGD werkt bij het toezicht op grond van risicoprofielen. Dit houdt in dat een kinderopvang via een risicomodel een kleur krijgt toegekend. De kleur bepaalt de mate van zorg bij de locatie. Groen, (geen zorg) via geel, oranje tot rood, (grote zorg). Hoe groter de zorg hoe meer en uitgebreider de GGD toezicht houdt. De gemeente doet de handhaving. De juristen zorgen voor de bestuurlijke handhavingstrajecten en registratie en verwerking van de gegevens in het Landelijk Register Kinderopvang.	
Taken	Focus toezicht
Kinderopvang	• Verwerken van aanmeldingen, uitschrijven van kinderopvang, verhuizingen en andere wijzigingen in het Landelijk Register Kinderopvang • Controleren van de kinderopvang, gastouders en gastouderbureaus door de GGD Zaanstreek–Waterland • Handhaven door een jurist Kinderopvang of actie ondernemen n.a.v. van de controles van de GGD
Aandacht voor thema's preventie en maatwerk	
–	

3.7 Wat doen we op het openbaar water in 2025–2026?

Zaanstad heeft veel water, havens en 2 zeehavens. In het water liggen –naar schatting – 16.000 recreatiebootjes. Meer dan 8.000 beroepsvaartuigen passeren de sluis met ruim 2 miljoen ton aan goederen (= 60.000 vrachtwagens). Zaanstad faciliteert ruim 500 riviercruiseschepen. Int havengeld, zeehavengeld en reserveringsgelden. Verhuren water en ligplaatsen, adviseren en verlenen vergunningen. 50.000 keer per jaar zorgen we voor een veilige en vlotte bediening van bruggen.

Zaanstad bestaat uit bijna 13% water. Hierdoor genieten niet alleen inwoners maar ook veel bezoekers van het Zaanse water. We zien dat jaarlijks het recreatieve gebruik van het water toeneemt en dan met name kleine recreatiebootjes. Door strenge regelgeving in Amsterdam zien we dat de grote commerciële toeristische scheepvaart zich naar Zaanstad verplaatst. Regulering hiervan is een uitdaging voor de volgende jaren.

De havenbeambten en boa's houden dagelijks toezicht op het water. Het toezicht voeren zij uit op basis van eigen waarnemingen, meldingen en vooraf verkregen informatie. De regeldruk en eisen vanuit Europa en de landelijke eisen leggen meer druk op zaken die we met vergunningen reguleren. De boa's controleren dagelijks of de aanvrager zich houdt aan de voorwaarden die in de vergunning staan. Ook controleren zij op nautische overtredingen, gebruik walstroom, betalen van binnenhavengeld, gebruik ligplaatsen, snelheid en scheepsmilieudelicten. De juristen zorgen voor:

- het afhandelen van alle artikel 51 vragen;
- de bestuurlijke handhavingstrajecten.

Op het water controleren we ook met partners zoals Rijkswaterstaat, politie en staatbosbeheer.

De nautisch adviseur geeft adviezen bij infrastructurele- en stedenbouwkundige projecten die een relatie hebben met Zaanse vaarwegen. Op gebied van duurzaamheid heeft Zaanstad met zijn vele waterwegen koppelkansen met vervoer over water. We gaan kijken hoe we dat gaan stimuleren op zowel, commerciële vlak en op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

Taken	Focus
Toezicht op basis vaarregels beroepsvaart	Toezicht op gebruik vaarweg en vaarregels en vaargedrag beroepsvaart. Het gaat dan o.a. om: • De plaats op de vaarweg (is er voldoende zicht rondom schip, stuurboordwal houden etc.) • Gebruik van verlichting en reddingsvest; • Negeren van verkeersaanwijzingen; • Varen met een AIS-tracking systeem
Toezicht op Basis vaarregels en snel varen recreatievaart	• Toezicht tijdens vaarseizoen op het gebruik van de vaarweg, vaarregels, vaargedrag en snelvaren
APV/Havenverordening Verordening Fysieke Leefomgeving	• Beperkt toezicht houden op het beschikbaar houden van gereserveerde afmeerplekken voor o.a. cruiseschepen en rondvaartboten • Steekproefsgewijze controle op de bepalingen uit de Havenverordening in de zeehaven • Controle op drijvende werkschepen (ponton) en werkschepen
Begeleiding bijzonder transport en advisering op veiligheid en doorvaart mogelijkheid	• Indien nodig het begeleiden van bijzondere en gevaarlijke transporten over de Zaan. • Advisering over veiligheid en doorvaart mogelijkheid

Taken	Focus
Begeleiding evenementen	• Toezicht op alle evenementen op het water • Voorbereiding en toezicht bij grote evenementen zoals Sail en Roze zaterdag • Beoordelen en afgeven vergunningen voor evenementen op het water zoals zwemwedstijd of roeiwedstijd op de Zaan • Deelnemen aan het evenementen overleg
Innemen van een ligplaats	• Toezicht houden op boten die zonder toestemming en/of zonder vergunning een ligplaats innemen • Toezicht op achterstallig onderhoud woonschepen/i.v.m. veiligheid • Toezicht houden op wonen op recreatieboten
Werkzaamheden drijvende Objecten	• Toezicht houden op werkzaamheden op drijvende werktuigen (bijvoorbeeld werkponen)
Duurzaamheid havenvoorzieningen en ligplaatsen (walstroom)	• Toezicht houden op het gebruik van een generator en walstroom • Via subsidies proberen we walstroom faciliteiten te creëren voor de recreatievaart. • Toezicht op afgifte vuilwater van passagiersschepen en het realiseren een servicestation voor het afgeven en opslaan van vuilwater • Stimuleren van bedrijven om grondstoffen en producten via het water te vervoeren bijvoorbeeld vervoer tijdelijke prefab woningen en vervoer van bouwmaterialen voor bouwprojecten langs de Zaan
Jeugdoverlast door snelvaren en op landjes uitstappen	• Organiseren van actiedagen. Met als doel om preventief toezicht te houden op jeugdoverlast door snelvaren en uitstappen op privé landjes • Intensieve samenwerking met Staatsbosbeheer bij het snelvaren. De boa inzet is weer op sterkte alleen de boten om toezicht te houden op snelvaren en de toekomstige vignetplicht zijn nog niet op orde. De wens is om een boot te vervangen voor een snelle duurzamere en stevigere boot. • De boa's hebben een boot waarmee zij op het polderwater kunnen controleren op snelvaren. Bij overtreding van de vaarregels door jongeren verwijzen de boa's de jongere door naar de Stichting Halt. De jongere en/of hun gezag ouder(s) geven hiervoor toestemming. Het gesprek bij Stichting Halt is een leertraject. De medewerkers van Stichting Halt bespreken dan, wat de gevolgen zijn van het gedrag met de jongere.
Meldingen en handhavingsverzoeken	Reageren op meldingen en handhavingsverzoeken
Onderzoeken invoeren vignetplicht boten	Starten met een onderzoek naar de mogelijkheden om een vignetplicht in te voeren voor boten
Verlenen van vergunningen op/in/ boven water te werken	Vergunnen en toezicht houden op complexe werkzaamheden op en langs de vaarweg m.b.t. veiligheid en/of hinder voor overige vaarwegdeelnemers.

Taken	Focus
Veilige bruggen en sluizen (15 bruggen)	• Samenwerken met het IV Scan Team bij de veiligheidsscan voor de bruggen en sluizen. • Via een projectteam uitvoering geven aan een landelijk kader voor de bediening van bruggen en sluizen • Samenwerken met Rijkswaterstaat om het niet stoppen door weggebruikers bij roodlicht (slagboomduikers) bij bruggen en sluizen tegen te gaan. Onderzoeken of het mogelijk is om op een aantal bruggen camera's op te hangen. Om zo voertuigen en andere weggebruikers te fotograferen en te bekeuren wanneer zij niet stoppen voor roodlicht . Uiteraard is hierbij mede- en samenwerking met het Openbaar Ministerie nodig. • Onderzoek naar cybersecurity en uitvoering van maatregelen op het gebied van cybersecurity (voorkomen hacken)
Bruggen en sluizen	• Openen en Bedienen van bruggen en sluizen (op afstand of lokaal) • Naast de brugwachters bedienen vrijwilligers (100 mensen) bruggen en kleine sluizen. • Opleiden van de vrijwilligers om veilig bruggen en sluizen te bedienen • Inzetten van communicatietraject om veiligheid bewustzijn te creëren (zoals lessen op school)
Havens	• Toezien op juiste ligplaatsen reserveringen riviercruiseschepen • Het certificeren van openbare wachtplaatsen zeevaart en toezicht houden op havenveiligheid • Deelnemen in het beleidsoverleg CNB m.b.t. zeehaven havenveiligheid (ISPS) Haven afvalstoffenplan (HAP), Regionale Havenverordening (RHV) en verkeersmanagement/begeleiding/toelatingsbeleid Havens van Amsterdam w.o. Zaanstad • Strategisch beleid formuleren en invoeren m.b.t. het behouden en gebruik van de nautische infrastructuur • Toezicht op ondermijnende activiteiten in de haven en integrale samenwerking met ketenpartners (project Noordzeekanaalgebied); • Ontheffingen verlenen op grond van de Wet Gevaarlijke stoffen • Baggervergunning i.r.t. de stabiliteit kades en afmeervoorzieningen en overige nautische infrastructuur • Verlenen vergunningen voor steigers e.d. m.b.t. nautische voorschriften die niet in de omgevingsvergunning worden gesteld op grond van de VFL • Bevoegdheidsbesluiten verlenen voor nautische verkeersregelaars bij complexe werkzaamheden en controleren op juiste kwalificaties
Aandacht voor thema's preventie en maatwerk	
• Organiseren van een actiedag. Inzet van preventie zoals het uitdelen van flyers met vaarregels bij de sluizen. Dit om de bestuurders van boten te wijzen op het veilig varen. • Inzetten van communicatietraject om veiligheid bewustzijn te creëren (zoals lessen op school) en gebiedsgericht aanpakken van vaaroverlast in Krommenie.	

3.8 Dierenwelzijn

De gemeenteraad wil ook dierenwelzijn meenemen in dit programma. Ondanks dat de handhavers van gemeente Zaanstad niet bevoegd zijn tot handhaving op dierenwelzijn en de Wet dieren, hebben zij tijdens hun diensten wel aandacht voor dierenwelzijn.	
Dierenwelzijn	Zo letten handhavers er bijvoorbeeld op dat dieren in een weiland bij extreme hitte de beschikking hebben over een schaduwplek. Handhavers kunnen dierenhouders attenderen op de mogelijkheden die zij hebben in het weidegebied om schaduw te creëren zonder dat sprake is van bouwwerken. De handreiking 'beschutting voor weidedieren' die voor gemeenten is opgesteld, kan daarbij helpen. Zie verder de link: https://edepot.wur.nl/634322
Dierenwelzijn	Op grond van de APV is een vergunning verplicht als dieren bij evenementen worden gebruikt. De handhavers zijn niet bevoegd om te handhaven op dierenwelzijn, maar zij kunnen wel handhaven op deze vergunningplicht.
Dierenwelzijn	Via het landelijke meldnummer 144 kan iedereen melding maken van vermeende misstanden (dierverswaarlosing, dierenmishandeling) met dieren (ook op evenementen). De landelijke handhavingspartners NVWA, LID en politie zijn wel bevoegd om op dierenwelzijn te handhaven. Voor wat betreft dierenwelzijn op evenementen zijn landelijke handhavingsrichtlijnen over het houden van roofvogels en uilen beschikbaar waarop deze inspectiediensten kunnen handhaven. In de onderstaande link staat meer uitleg over deze richtlijnen. Zie verder de link: https://www.rvo.nl/onderwerpen/dierenwelzijn/roofvogels-en-uilen-houden#waarom-zijn-deze-regels-er%3

Bijlage 1 Beleidsontwikkelingen 2025–2026

Landelijke ontwikkelingen

Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting en nieuwe wetten om woningbouw makkelijker te maken: meer betaalbare woningen bouwen, 30% sociaal woningen bouwen en snellere procedures. Verminderen van belemmeringen voor woningbouw. Beter benutten van bestaande woningen zoals optoppen.

Nieuwe regels voor energieprestaties van gebouwen: Aanpassen regelgeving t.b.v. het stoppen met energie-labels van huurwoningen.

Wetwijziging voor het stimuleren van hospitaverhuur: Eenvoudiger beëindigen (stoppen) van huurcontracten en mogelijk maken van tijdelijke huurcontracten.

Aanpassing regels voor flexibele huisvesting voor statushouders en doorstroomlocaties

Wetgeving betaalbare huur handhavingstaak voor gemeenten toegevoegd aan de Wet Goed Verhuurderschap.

Wetwijziging voor uitbreiding van maatregelen in grote steden: Gemeente krijgen meer mogelijkheden om leefbaarheidsproblemen aan te pakken. Zo kunnen wij als gemeente, woningen selectief toewijzen in gebieden waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staan. Dit betekent dat wij bepaalde groepen huurders kunnen weigeren op basis van inkomen of gedrag. Gemeenten kunnen bepaalde doelgroepen, zoals leraren of zorgmedewerkers, voorrang geven bij het toewijzen van woningen. Meer mogelijkheden voor de aanpak van malafide pandeigenaren.

Evaluatie van de Leegstandwet

Stikstofwetgeving: Er wordt gewerkt aan een juridisch houdbaar alternatief voor zodat de omgevingswaarden voor stikstofdepositie in de Omgevingswet kunnen worden vervangen.

Invoering Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden Deze wet biedt een juridische basis voor het systematisch delen en verwerken van persoonsgegevens binnen samenwerkingsverbanden.

Invoering Wet regulering sekswerk: Alle sekswerkers en exploitanten van seksbedrijven moeten een vergunning hebben. Sekswerkers moeten zich inschrijven in een nationaal register. Zo kunnen we controleren of ze zelfredzaam zijn en niet gedwongen worden tot het werk.

Vernieuwde landelijke kwaliteitscriteria vergunningverlening, toezicht en handhaving Vanwege de uitvoering van de doelen van de Omgevingswet door alle overheden zijn de landelijke kwaliteitscriteria vernieuwd. Het artikel 18.20 t/m 18.23 van de Omgevingswet geven aan hoe gemeenten, provincies en omgevingsdiensten aandacht moeten besteden aan de kwaliteit van uitvoering en handhaving. De kwaliteitscriteria gaan over de kritieke massa van een organisatie (Deel B heeft) en procescriteria voor de uitvoering van de VTH-taken (Deel C). Met de komst van de Omgevingswet is deel B aangepast naar versie 3.0 en zijn competentieprofielen (Deel D) toegevoegd.

Gemeentelijke ontwikkelingen

- Vernieuwen van de Algemene Plaatselijke Verordening
- Opstellen van Locatieprofiel voor evenementen Hembrugterrein, evenementen Burgemeester in 't veldpark en evenementen Balkenhaven
- Opstellen van Standplaatsbeleid
- Vernieuwen/opstellen van evenementenbeleid n.a.v. bestuursopdracht Evenementen in Zaanstad mogelijk maken

- Vernieuwen/opstellen aanvraag en selectieprocedure voor schaarse evenementenvergunningen
- Vernieuwen van het Horeca convenant
- Opstellen van uitvoeringsbeleid woonwagens
- Opstellen van Woonschepenverordening en uitvoeringsbeleid Woonschepenverordening
- Updaten van de huidige horecavisie (para commerciële en ondersteunende horeca en opnemen van horeca categorieën in bestemmingsplannen)
- Opstellen nieuw terrassenbeleid
- Aanpassen Marktverordening en inrichtingsplannen
- Toekomstvisie markt
- Onderzoek naar manier van organiseren van de kermis
- Opstellen Geluidbeleid en Externe veiligheid beleid
- Opstellen nieuw Parkeerbeleid en bijbehorende beleidstukken
- Vernieuwen beleid gehandicaptenparkeerplaatsen
- Actualiseren Bibob beleid. Het beleid is afgelopen jaar aangepast en zal het komende jaar ook weer een aanpassing nodig hebben naar gelang de situatie vereist.
- Actualiseren welstandsbeleid. Huidige Welstandsnota omvormen tot een nota Ruimte.
- Actueel houden van het drugsbeleid en zo nodig aanpassen van de aanpak.
- Actueel houden van het prostitutiebeleid en zo nodig aanpassen van de aanpak.
- Actueel houden van het horecabeleid en zo nodig aanpassen van de aanpak.
- Opstellen beleid zorgfraude
- Inventariseren beleid rondom hypotheekfraude.
- Inventariseren beleid rond Wet goed verhuurderschap.
- Meer inzetten op data gestuurde analyse bij ondermijning in plaats van signaal gestuurde analyse.
- Aanschaf systeem gevoelige gegevens
- Versterken van de weerbaarheid van de organisatie om te voorkomen dat we ondermijnende criminaliteit faciliteren.
- Versterken informatiepositie rondom de weerbaarheid van de gemeente
- Maken van een kader voor Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie voor Omgevingsveiligheid (BLVC-kader)

Bijlage 2 Formatie

(per 16-12-1024)

Afdeling	Functie	Formatie (in fte) 2025	Formatie (in fte) 2026
Ondermijning	Afdelingshoofd	1	1
	Beleidsadviseur Ondermijning	1	1
	Bibob coördinator	0,89	0,89
	Regisseur ondermijning	1	1
	Strategisch juridisch adviseur	1	1
	Management onderst.	1	1
	Informatieanalist ondermijning	1,81	1,81
	Jurist handhaving horeca en ondermijning	5,9	5,9
	Inspecteur Handhaving en ondermijning	8	8
	Toezichthouder ondermijning	2	2
	Projectleider ondermijning	1	1
	Toezichthouder horeca	2	2
	Totaal Ondermijning	26,6	26,6

Afdeling	Functie	Formatie (in fte)	Formatie (in fte) 2026
Havens en vaarwegen	Afdelingshoofd	1	1
	Operationeel leidinggevende	1	1
	Management onderst.	1	1
	Nautisch adviseur	1	1
	Nautisch medewerker	1	1
	Nautisch juridisch Beleidsadviseur	1	1
	Nautisch toezichthouder Ondermijning	1	1
	Havenbeambte	2,89	2,89
	Nautisch toezichthouder	4	4
	Operator vaarwegen	9	9
	Totaal Havens en Vaarwegen	22,89	22,89

Afdeling	Functie	Formatie (in fte)	Formatie (in fte) 2026
Openbare Orde en Veiligheid	Afdelingshoofd	1	1
	Sen. Beleidsadviseur	1,89	1,89
	Beleidsadviseur	4,33	4,33
	Ondersteuner	0,89	0,89
	Regisseur	13,69	13,69
	Beleidsmedewerker	3,89	3,89
	Procesmanager PGA	1	1
	Opgaveregisseur Jeugd en Veiligheid	1	0
	Programmaman Ondermijning	1	1
	Totaal Openbare Orde en Veiligheid	28,69	27,69

Afdeling	Functie	Formatie (in fte)	Formatie (in fte) 2026
Bouw/RO	Afdelingshoofd	1	1
	Inspecteur HH Bouw/RO	9,15	9,15
	Senior inspecteur HH Bouw/RO	1	1
	Jurist HH Bouw/RO	8,53	8,53
	Adviseur	4	4
	Constructeur	4	4
	Inspecteur	7	7
	Administratief medewerker	2,5	2,5
	Teamleider	0,89	0,89
	Totaal Bouw/RO	38,07	38,07

Afdeling	Functie	Formatie (in fte)	Formatie (in fte) 2026
Straattoezicht	Afdelingshoofd (strategisch)	1	1
	Afdelingshoofd (operationeel)	1	1
	Administratief medewerker	6,6	6,6
	TWO	24	24
	Juristen en beleidsmedewerker	4,6	4,6
	Detachering	1	1
	Coördinator	4	4
	Data analist	1	1
	Jeugdboa	8	8
	Integrale boa	35	35
	Vergunningen (belastingen) parkeren	4	4
	Toezichthouder parkeren en medewerkers fietsdepot	12	12
	Totaal Straattoezicht	102,2	102,2

Afdeling	Functie	Formatie (in fte)	Formatie (in fte) 2026
Omgevingsvergunning	Afdelingshoofd	1	1
	Vergunningencoördinator	3	3
	Adviseur	2,67	2,67
	Vergunningverlener 1 Horeca	2	2
	Vergunningverlener 1 Omgevingswet/WABO	14,43	14,43
	Jurist Omgevingswet/WABO	1,89	1,89
	Bibob medewerker	1,7	1,7
	Vergunningverlener 2	7,03	7,03
	Bouwplantoetser	2,78	2,78
	Ondersteuner	2	2
	Vergunningverlener 3	2	2
	Senior bouwplantoetser	1	1
	Totaal Omgevingsvergunningen	41,5	41,5

fdeling	Functie	Formatie (in fte)	Formatie (in fte) 2026
Opgave Veiligheid	Opgavemanager	1	1
Opgave Verstedelijking	Opgavemanager	1	1
	Totaal Opgavemanager	2	2
	Totaal VTH	261,95	260,95

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening